

Univerza v Ljubljani

Biotehniška fakulteta

Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire

Katedra za krajinsko znanost in geoinformatiko

EKOSISTEMI POPLAVNIH POVRŠIN V EVROPI

36. Gozdarski študijski dnevi „VODA IN GOZD“

TC VODE

European Topic Centre
Inland, coastal, marine waters

Dr. Lidija Globevnik in Luka Snoj

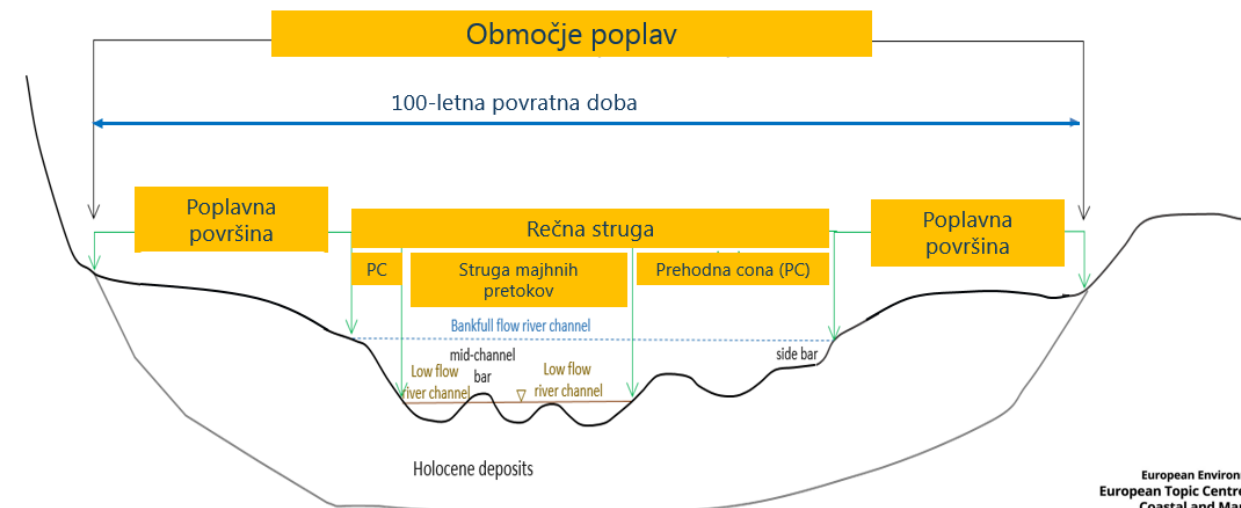
TC VODE, Trnovski pristan 10, 1000 Ljubljana, lidija.globevnik@tcvode.si

Poplavne ravnice rek:

- Ekosistemi: zapleteni, raznoliki in dinamični
- Ključna sestavina rečnih ekosistemov so reka, njena obrežna območja in občasno poplavljene površine

- **PRIVZETA DEFINICIJA IZRAZOV:**

Poplavne ravnice rek: Visoka biotska raznovrstnost in velik naravni kapital

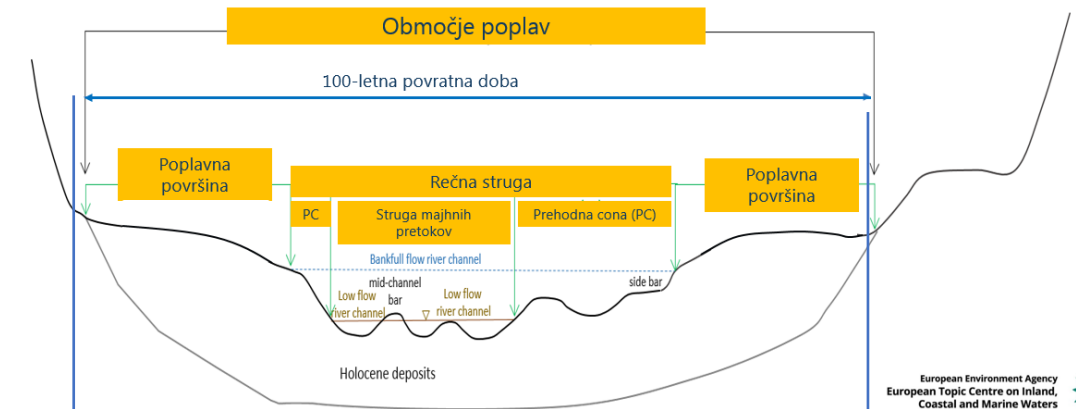
- Hidrološki in geomorfološki procesi so dejavniki zapletenega in stalno spreminjajočega se habitatnega mozaika,
- Večja raznolikost morfoloških struktur pomeni edinstveno in zelo raznoliko favno in rastlinstvo v poplavnih ravninah
- Ptice, dvoživke, žuželke, ribe, sesalci
- Obrečna belovrbovja, črnojelševja in jesenovja ob tekočih vodah, obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi, vlažno obrečno visoko steblikovje, vodna vegetacija

Poplavne ravnice rek

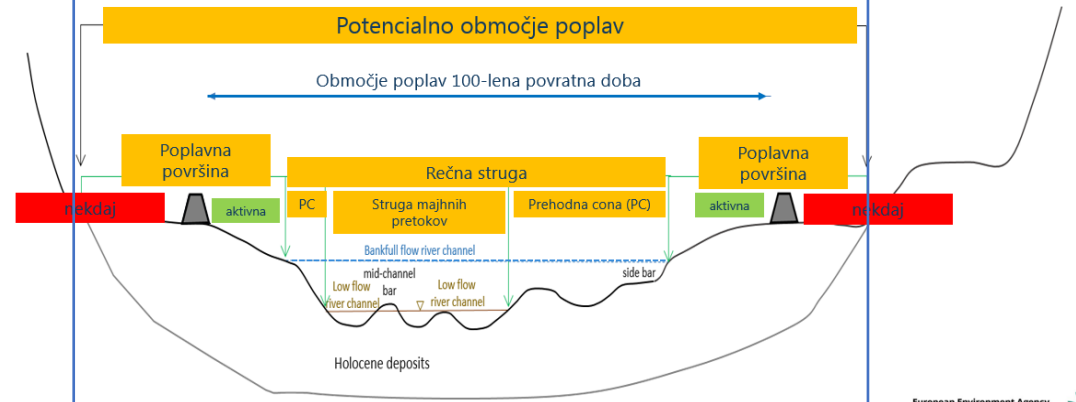
- rečni ekosistemi in ekosistemi poplavnih površin so v slabem stanju in podvrženi stresom urbanizacije, intenziviranja kmetijstva, prometnih kanalov, zaščita pred poplavami in proizvodnji elektrike.

1.

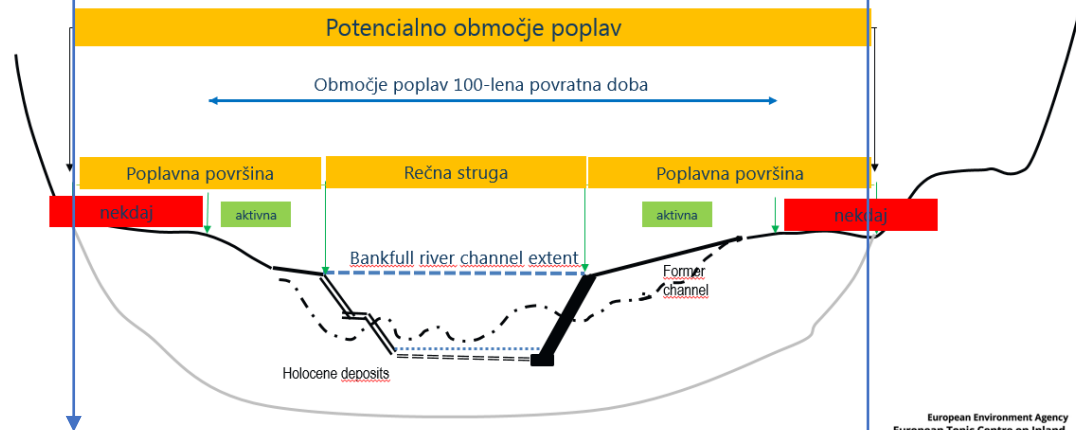
European Environment Agency
European Topic Centre on Inland,
Coastal and Marine Waters

2.

European Environment Agency
European Topic Centre on Inland,
Coastal and Marine Waters

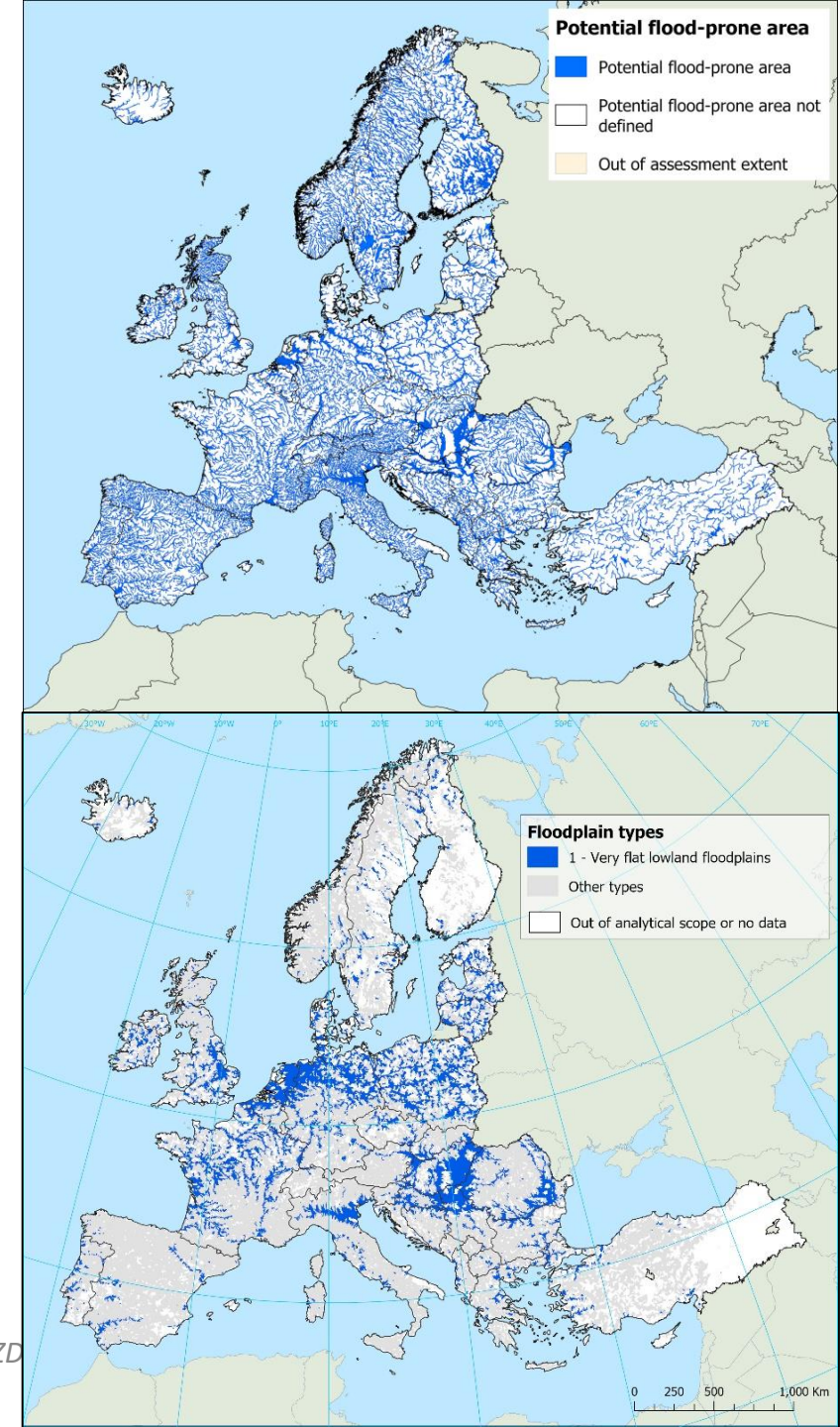
3.

European Environment Agency
European Topic Centre on Inland,
Coastal and Marine Waters

Obseg poplavnih območij v Evropi

- Hidrološki model LisFlood (JRC) za „100 letni dogodek“
- COPERNICUS podatki za potencialni obseg obrežne vegetacije (ozke doline)
- ETC/ICM določil TIPE POPLAVNIH OBMOČIJ
- Analiza stanja poplavnih območij (vpliva človeka):
 - a) po „podpovodjih“
 - b) glede na izbrane indikatorje

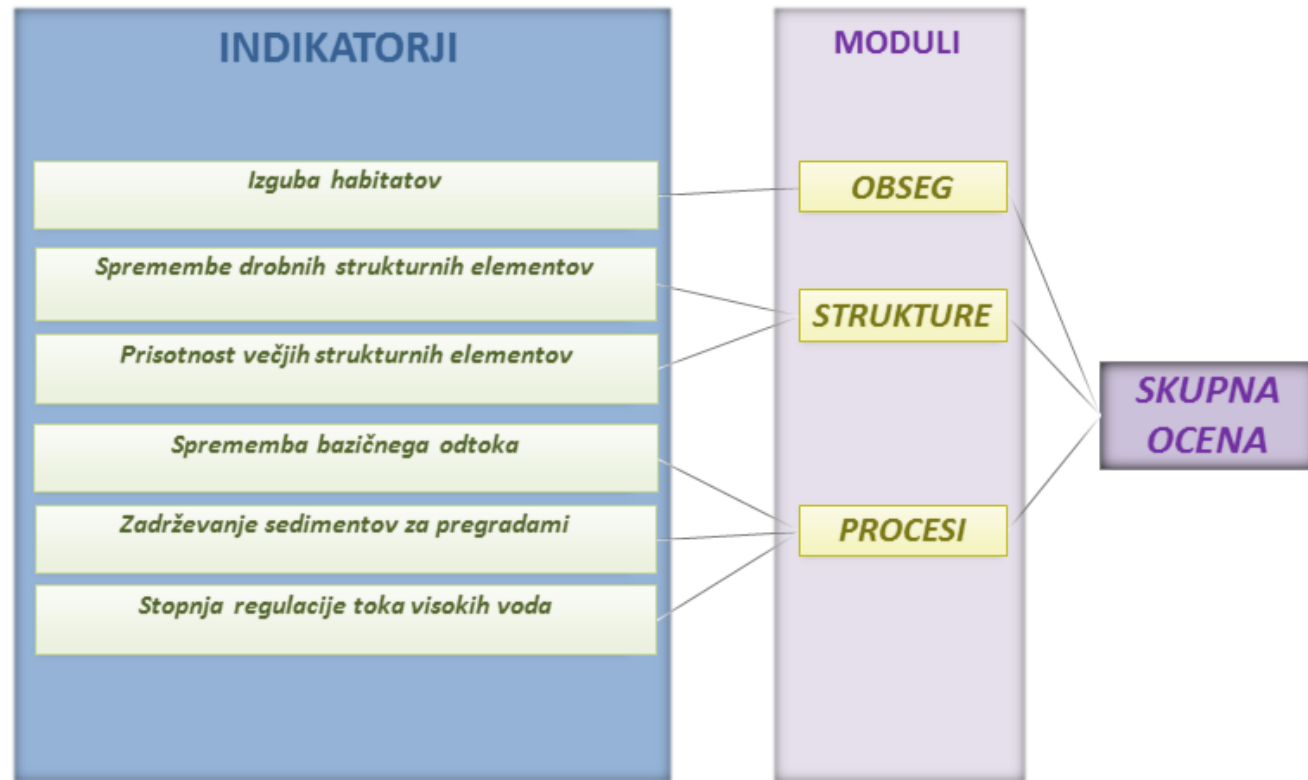
Podatki:

- Raba tal/vegetacija:
(mokrišča, prodišča, mrtvice, naravni travniki, gozd listavcev, gozd iglavcev, mešani gozd)
- Sprememba hidroloških parametrov:
(bazični pretok, visoki pretoki, tok sedimentov)

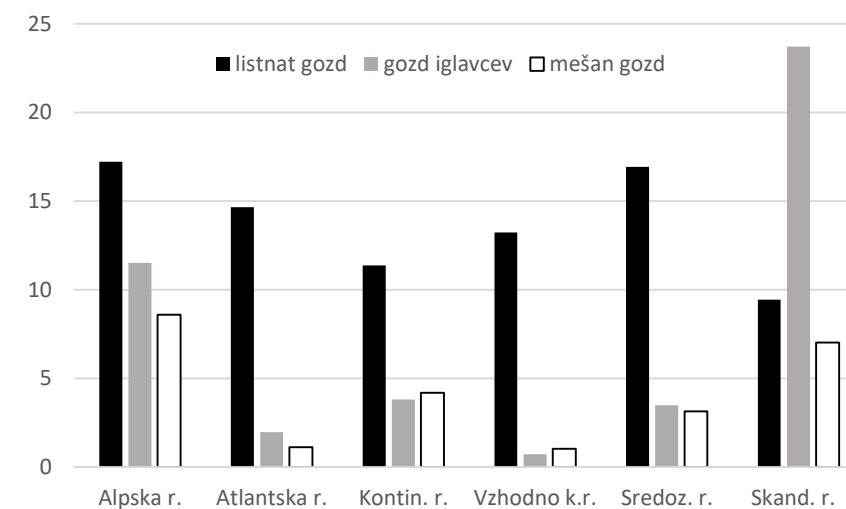
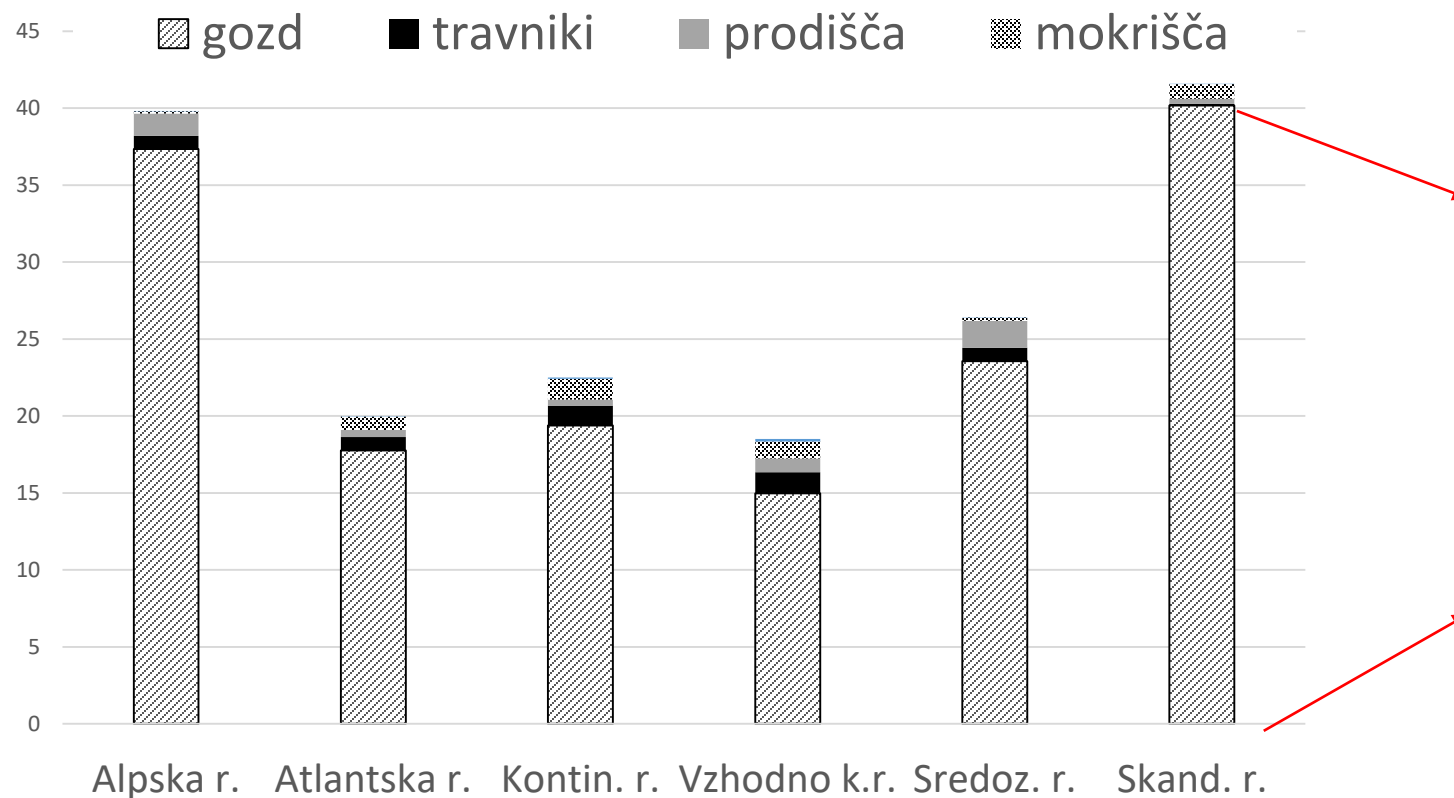

Indikatorji in moduli:

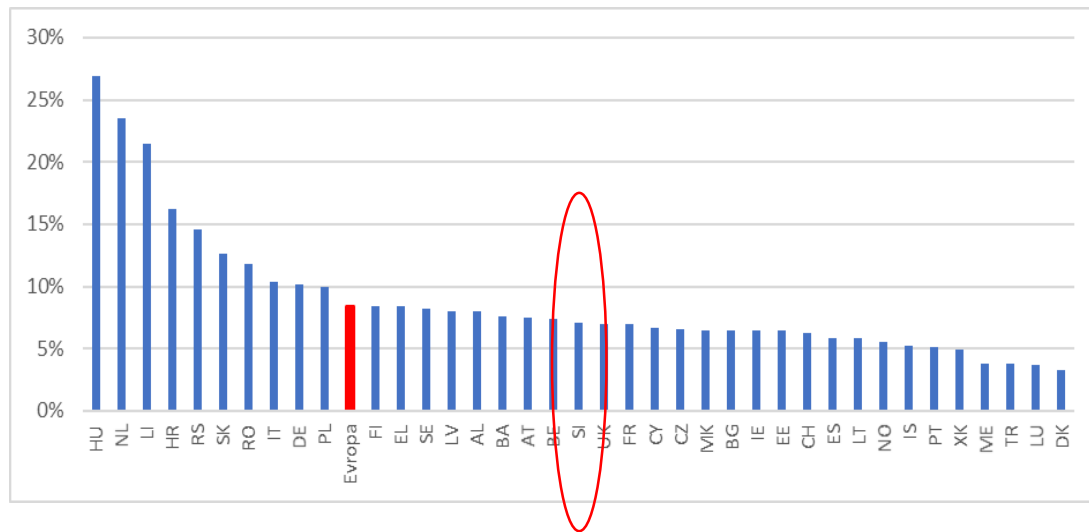
Ohranjen delež habitatov

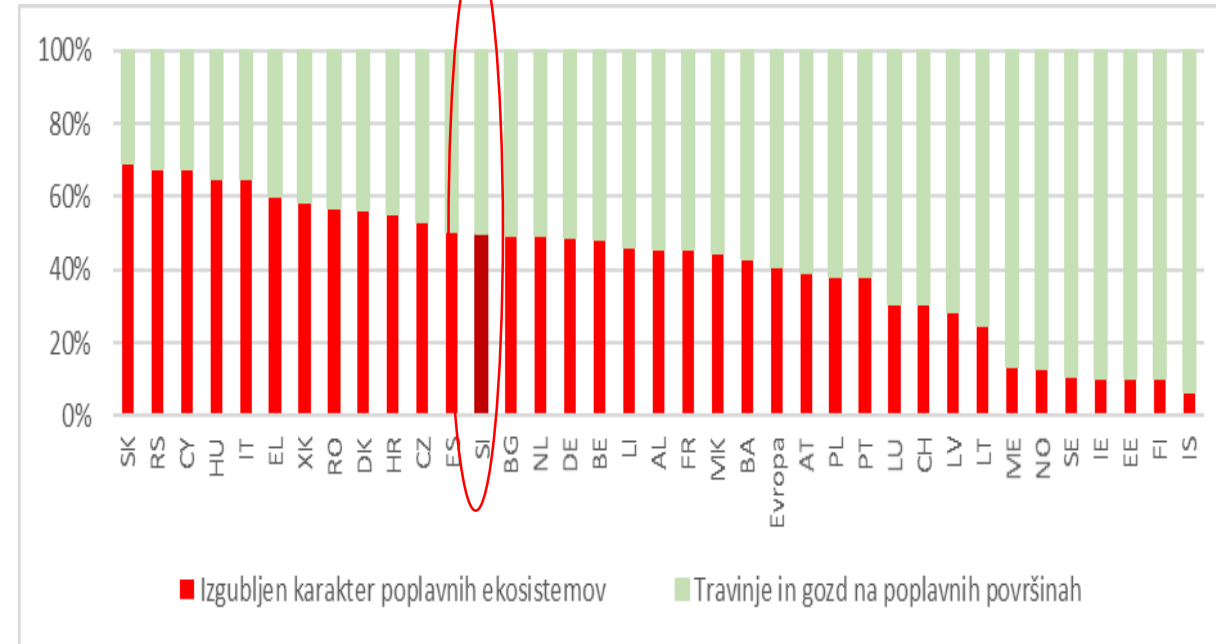

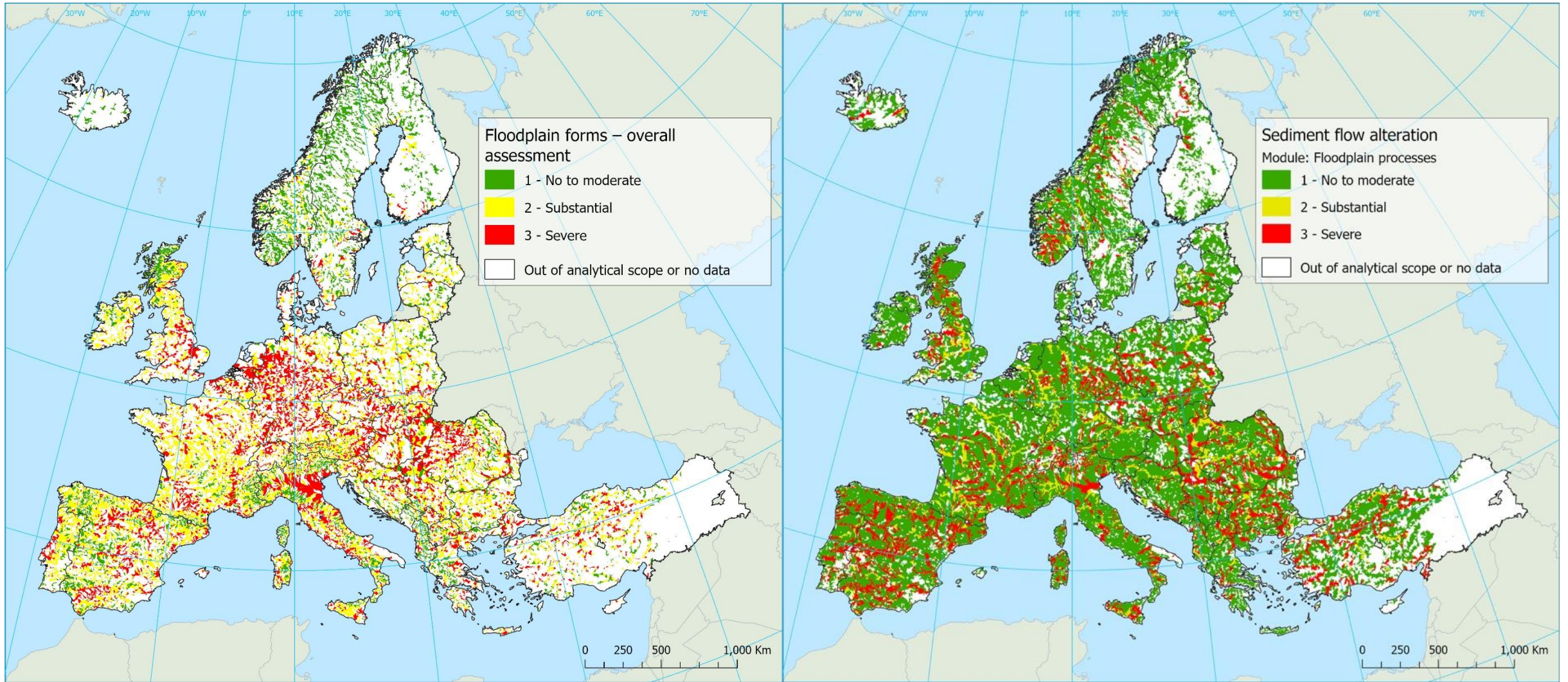
Slovenija in druge države Evrope

- Obseg potencialnih poplavnih območij

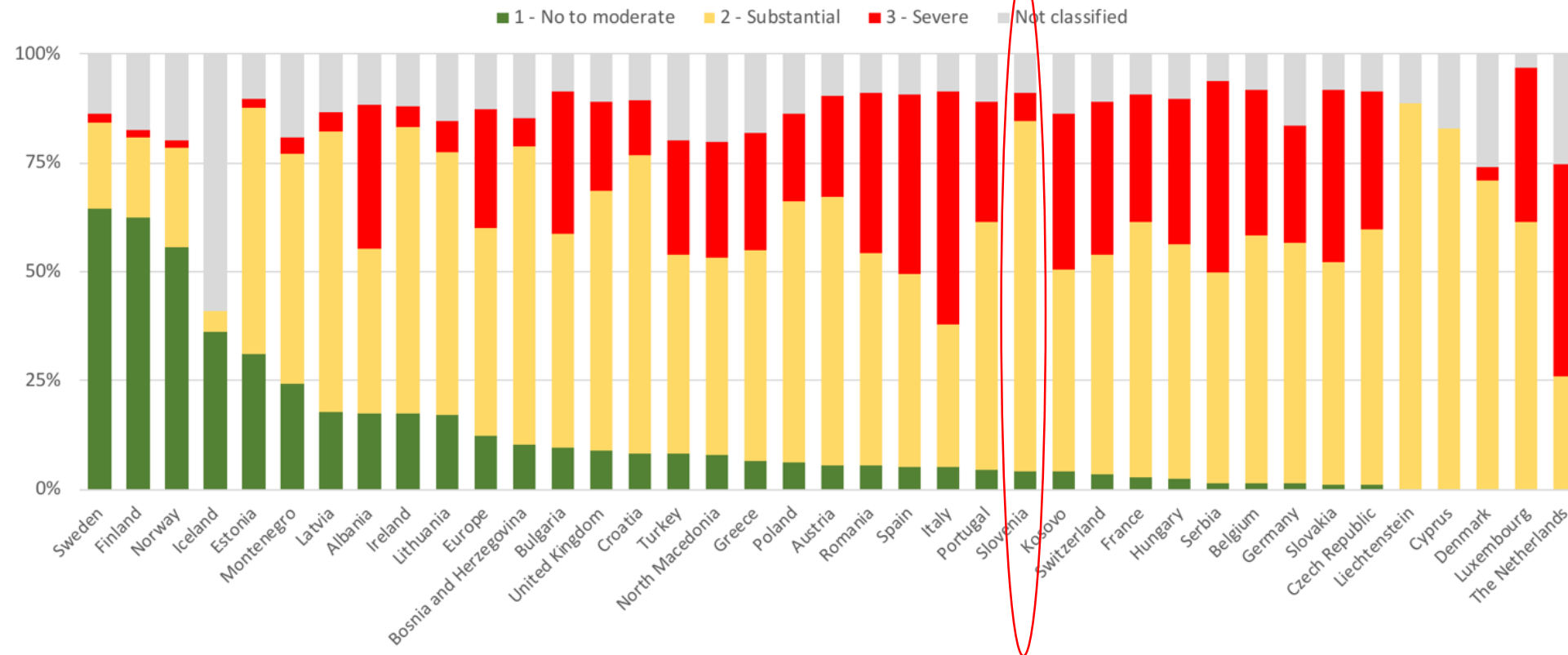
- Delež travin in gozda na poplavnih ravninah

Stopnja degradacije/spremenjenosti

Zaključek:

- V Evropi je izginilo 75% vseh poplavnih ekosistemov, V Sloveniji 60%.
- Le 20% poplavnih ekosistemov v Evropi je v dobrem stanju (majhna degradacija obsega, oblik in procesov), 20% v zelo slabem.
- V Sloveniji je v dobrem stanju obstalo le 10% poplavnih ekosistemov, v zelo slabem stanju je 10% poplavnih ekosistemov.
- Rehabilitacija rek bo uspešna le, če se rehabilitira tudi poplavne ekosisteme: **fizične povezave z rečnimi strugami, dvig podzemne vode, vzpodbujanje procesov za kreacijo drobnih form; seveda na kakovost vode ne smemo pozabiti**